

17 ธันวาคม 2539

เรื่อง การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีเป็นทุนรับโอนหุ้น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

อ้างถึง หนังสือจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด่วนที่สุด ที่ ปช. 0011/19874
ลงวันที่ 25 กันยายน 2539

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตัวอย่างการแก้ไขข้อบังคับสหกรณ์

ตามหนังสือที่อ้างถึงแจ้งว่า สหกรณ์ชาวไร่สับปะรดบ้านลำโพง จำกัด ได้หารือเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติกรณีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีเป็นทุนรับโอนหุ้น ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น นายทะเบียนสหกรณ์ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ในสภาพความเป็นจริงปัจจุบัน ทุนรับโอนหุ้นเป็นเพียงทุนสะสมตามข้อบังคับที่จะเพิ่มขึ้นทุกคราวที่มีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ซึ่งแสดงให้เห็นถึงระดับความเหมาะสมในการจ่ายเงินค่าหุ้นแก่สมาชิกที่จะไม่กระทบต่อฐานะการเงินของสหกรณ์กรณีในปีหนึ่งปีใดมีการจ่ายเงินค่าหุ้นเป็นจำนวนมากเท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากในทางปฏิบัติจริงขณะนี้การบันทึกบัญชีกรณีจ่ายเงินค่าหุ้นจะลดยอดทุนเรือนหุ้นโดยตรงซึ่งสอดคล้องตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป แม้จะไม่ตรงตามข้อความในข้อบังคับของสหกรณ์หมวดที่ 3. ข้อ 9 เรื่องการจ่ายเงินค่าหุ้นของสมาชิกซึ่งออกจากสหกรณ์แต่ก็ช่วยแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการจ่ายเงินค่าหุ้นจากทุนรับโอนหุ้น ซึ่งบางครั้งมียอดต่ำกว่าจำนวนที่ต้องจ่ายคืนดังเช่นกรณีสหกรณ์ชาวไร่สับปะรดบ้านลำโพง จำกัด ดังนั้น จึงเห็นควรให้สหกรณ์ชาวไร่สับปะรดบ้านลำโพง จำกัด พิจารณาเลือกดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วแต่กรณี ดังนี้

1. กรณีสหกรณ์ประสงค์จะถือใช้ข้อบังคับฉบับเดิมอยู่ ให้สหกรณ์จัดสรรกำไรสุทธิประจำปีเป็นทุนรับโอนหุ้นเท่ากับจำนวนที่จ่ายเงินค่าหุ้น แต่ไม่เกินร้อยละห้าของกำไรสุทธิตามข้อบังคับข้อ 17(6) คือให้สหกรณ์จัดสรรกำไรสุทธิประจำปีเป็นทุนรับโอนหุ้นจำนวน 8,133.51 บาท ส่วนที่เหลือให้จัดสรรเพิ่มในปีต่อไปจนครบตามจำนวนที่จ่ายเงินค่าหุ้นไป
2. กรณีสหกรณ์ประสงค์จะแก้ไขข้อบังคับฉบับที่ถือใช้อยู่ เพื่อให้ข้อความในข้อบังคับสอดคล้องตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปดังกล่าวข้างต้น สหกรณ์อาจเลือกปฏิบัติได้ดังนี้

59 ๑๓

หมวดที่ 3

ทุน

.....ฯลฯ.....

ข้อ 9. การจ่ายเงินค่าหุ้นของสมาชิกซึ่งออกจากสหกรณ์

“ภายใต้ข้อบังคับข้อ 33. เมื่อสมาชิกออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใด ๗ สหกรณ์จะจ่ายเงินค่าหุ้นของสมาชิกที่มีอยู่ในสหกรณ์คืนให้ การจ่ายเงินค่าหุ้นดังกล่าวให้สหกรณ์ จ่ายจากทุนเรือนหุ้นโดยตรง ซึ่งเป็นผลให้ทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์มียอดลดลง ในการนี้สหกรณ์ จะจ่ายเงินค่าหุ้นของสมาชิกซึ่งออกเพราะเหตุตามข้อ 33 (1) - (3) ก่อนการจ่ายเงินค่าหุ้นของ สมาชิกซึ่งออกเพราะเหตุอื่น

การจ่ายเงินค่าหุ้นของสมาชิกซึ่งออกเพราะตาย หรือตกเป็นคนไร้ความสามารถ สหกรณ์จะจ่ายเงินค่าหุ้นให้แก่ผู้ที่ได้นำหลักฐานมาแสดงให้จนเป็นที่พอใจแก่คณะกรรมการ ดำเนินการว่าตนเป็นทายาทหรือเป็นผู้อุปการะของสมาชิกนั้นสุดแต่กรณี

การจ่ายเงินค่าหุ้นของสมาชิกซึ่งออกเพราะต้องคำพิพากษาให้ล้มละลาย ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย”

หมวดที่ 4

การดำเนินงาน

.....ฯลฯ.....

ข้อ 17. การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี

(6) เป็นทุนรับโอนหุ้นไม่เกินร้อยละห้าของกำไรสุทธิ เพื่อเป็นทุนสะสมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความเหมาะสมในการที่สหกรณ์จะจ่ายเงินค่าหุ้นแก่สมาชิกได้โดยไม่กระทบกระเทือน ต่อฐานะการเงินของสหกรณ์

สหกรณ์อาจยุติการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีเป็นทุนรับโอนหุ้นได้ ถ้าสหกรณ์ เห็นว่ายอดทุนรับโอนหุ้นมีจำนวนมากเพียงพอที่จะไม่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของสหกรณ์ ในกรณีที่สหกรณ์ต้องจ่ายเงินค่าหุ้นแก่สมาชิกเป็นจำนวนมาก

2.1 ถ้าสหกรณ์ยังคงต้องการให้ข้อบังคับมีข้อความเกี่ยวกับทุนรับโอนหุ้น ก็ให้สหกรณ์แก้ไขข้อบังคับในหมวดที่ 3 ทูน ข้อ 9 เรื่องการจ่ายคืนค่าหุ้นของสมาชิกซึ่งออกจากสหกรณ์ และหมวดที่ 4 การดำเนินงาน ข้อ 17(6) เรื่องการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี โดยใช้ข้อความตามเอกสารที่แนบมาทำยนี้ ทั้งนี้ เพื่อให้ทุนรับโอนหุ้นเป็นเพียงทุนสะสมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความเหมาะสมในการจ่ายคืนเงินค่าหุ้นแก่สมาชิกเท่านั้น มิใช่มีไว้เพื่อจ่ายคืนค่าหุ้นแก่สมาชิก

2.2 ถ้าสหกรณ์ไม่ต้องการให้ข้อบังคับมีข้อความเกี่ยวกับทุนรับโอนหุ้น ก็ให้สหกรณ์แก้ไขข้อบังคับเฉพาะหมวดที่ 3 ทูน ข้อ 9 เรื่องการจ่ายคืนค่าหุ้นของสมาชิกซึ่งออกจากสหกรณ์เท่านั้น โดยใช้ข้อความตามเอกสารที่แนบมาทำยนี้เฉพาะข้อ 9 สำหรับข้อความในหมวดที่ 4 การดำเนินงานข้อ 17(6) เรื่องการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีเป็นทุนรับโอนหุ้นให้ตัดออกทั้งหมด ซึ่งสหกรณ์สามารถนำกำไรสุทธิประจำปีส่วนที่เคยจัดสรรเป็นทุนรับโอนหุ้นไปกำหนดการจัดสรรเป็นทุนสะสมประเภทอื่นที่เกิดประโยชน์แก่สหกรณ์และมวลสมาชิกแทนได้ อย่างไรก็ตามถ้าสหกรณ์มีบัญชีทุนรับโอนหุ้นคงเหลืออยู่ สหกรณ์อาจโอนปิดบัญชีทุนรับโอนหุ้นนั้นไปยังบัญชีเงินสำรองเพื่อเป็นทุนดำเนินงานต่อไปได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดแจ้งให้สหกรณ์ชาวไร่สับปะรดบ้านสำโรงจำกัด ได้ทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **ณรงค์ ชูประกอบ**

(นายณรงค์ ชูประกอบ)

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติราชการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักงานพัฒนาสถาบันเกษตรกร

โทร.(02) 2818301